

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse 2024. aasta koondtegevuskava

Sisukord

Sissejuhatus	3
Majanduse hetkeolukord	5
Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse (kolmikpöörde) hoogustamine	7
Rahvusvahelistumine	13
Elamumajandus	18
Organisatsiooni arendamine.....	20

Sissejuhatus

2022. aasta jaanuaris ühinesid Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) ja KredEx ning moodustati Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus. Meie eesmärk on toetada ettevõtluse arengut Eestis, suurendada Eesti rahvusvahelist konkurentsivõimet ja nähtavust maailmas, arendada kohalikku kapitaliturgu ja suurendada majanduse energiaefektiivsust.

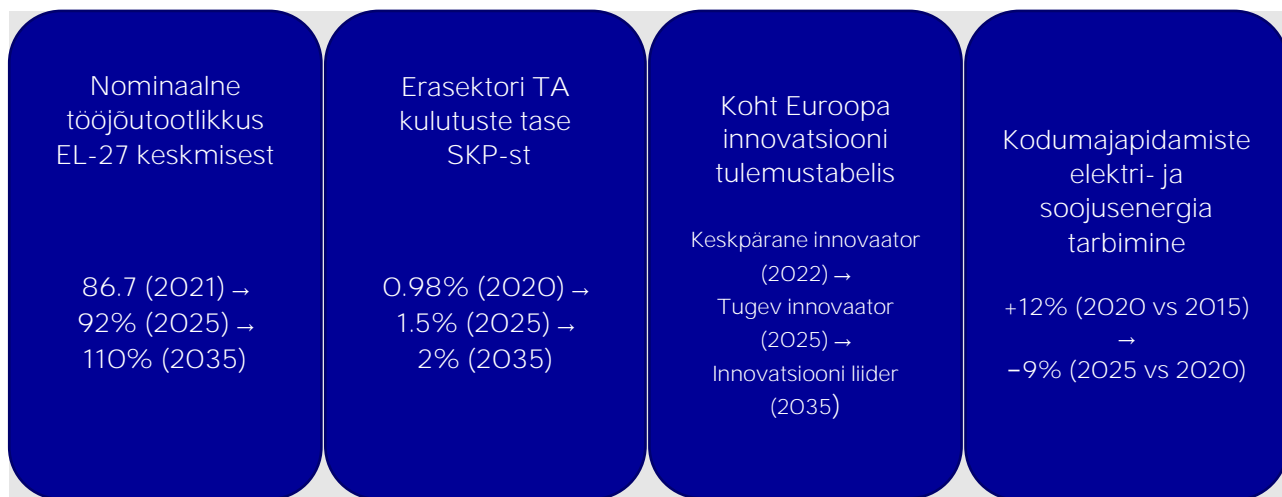
Riikliku sihtasutusena lähtume tegevuse planeerimisel ja elluviimisel Eesti riigi pikaajalisest arengustrateegiast „Eesti 2035“, seades eesmärgiks Eesti ettevõtluse, innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevuse võimekuse kasvu, mis suurendab tootlikkust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet. Majanduse teadmusmahukuse kasvu ja konkurentsieelise saavutamise rohe-, digi- ja innovatsioonipöörde toel ning kapitaliturgu mitmekesistades.

Sihtasutuse 2024. aasta koondtegevuskava on tegevusplaan, mis

- + annab ülevaate meie kõige tähtsamatest tegevustest ja arengusuundadest;
- + täpsustab sihtasutuse strateegilist tegevuskava, mis on koostatud ajavahemikuks 2023–2025;
- + seab eesmärgid, mille täitmist jälgime 2024. aasta tegevusaruande juures;
- + täpsustab ettevõtjatele pakutavaid teenuseid riigi pikaajalise majandusstrateegia elluviimisel.

Aastaks 2025 on seatud eesmärgid ettevõtete lisandväärtuse, teadus- ja arendustegevuse (TA) kulutuste ja innovatsiooni ning hoonete energiatõhususe valdkonnas (vt joonis 1). Eesmärkide saavutamiseks anname hoogu Eesti majanduse innovatsiooni-, rohe- ja digipöördele (kolmikpööre) ning rahvusvahelistumisele, mis on aluseks üldise elukvaliteedi paranemisele. →

Joonis 1. Sihtasutuse strateegilised eesmärgid 2023–2025

Sihtasutuse fookuses on eeskätt ambitsioonikad ja uuendusmeelsed ettevõtted, kelle tegevus aitab kaasa kolmikpöördele ja/või kes tegutsevad teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava (TAIE) fookusvaldkondades. Koos oma partneritega loome ettevõtjatele soodsa arengukeskkonna Eesti igas regioonis. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse kui organisatsiooni 2024. aasta tähtsamad ülesanded on:

- + pakkuda ettevõtetele lisandväärtuse kasvatamisele suunatud teenuseid igas valdkonnas;
- + integreerida meie teenustesse (nii ettevõtluses kui elamumajanduses) enam kestlikkuse põhimõtteid;
- + suurendada paindlikkust ja kriisile reageerimist teenuste ja toetuste muutmise ning uute teenuste katsetamisega;
- + luua rahvusvahelistel turgudel majandusmõjude maksimeerimiseks valdkondadeüleselt suurem sünergia;
- + võtta sujuvalt kasutusele uue välisvahendite perioodi SF 2021+ vahendid, lõpetada periood SF 2014-2020.

Kolme põhivaldkonna vaates on 2024. aasta eesmärkide saavutamiseks strateegilised tegevused järgmised.

Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse (kolmikpöörde) hoogustamine:

- + toetada lisandväärtuse kasvatamiseks suurte innovatsiooni- ja tootearendusriskide maandamist;
- + pakkuda kompaktselt digitaliseerimise ja kestlikkuse teenuseid ja toetusi, et kasvaks innovatsiooni ja teadus-arendustegevuse maht ning suureneks järelkasv;
- + teha koostööd teiste innovatsiooni ökosüsteemi partneritega – nii Eesti ökosüsteemis kui ka rahvusvaheliselt, et oma tegevust võimendada;
- + integreerida meie teenustesse enam kestlikkuse põhimõtteid (nii ettevõtluses kui elamumajanduses);
- + teha edasikindlustuse kasutamiseks koostööd Euroopa investeerimisfondiga InvestEU, mis võimaldab meil pakkuda soodsamaid tingimusi digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse projektide toetamisel;
- + teha SmartCapi rohefondi ja uuenenud strateegiaga riskifondi esimesed fondiinvesteeringud.

Rahvusvahelistumine:

- + tõhustada koostööd Team Estoniaga (ehk Eesti kõigi välisesindajatega), sh arendada välja klienditeekond ettevõtjale;
- + teha brändi edasiarenduseks ja riigiturundajate koostöö võimendamiseks riigiturundust;
- + panna suurem fookus kõrgema lisandväärtusega ekspordile;
- + suurendada ekspordilaenude mahtu ning tööda välja Ukraina-suunaline ekspordilaen;
- + tuua Eestisse kõrge lisandväärtusega ja kapitalimahukad investeeringud;
- + kasvatada kiiremini e-residentsuse programmi mõju;
- + arendada turismisektori andmepõhist turundust ja kestlikkust ning digitaliseerimist.

Elamumajandus:

- + alustada uue välisvahendite perioodi vahenditest korterelamute rekonstrueerimisläenu (ELIFO) ning korterelamute ja väikeelamute rekonstrueerimistoetuste väljamaksetega;
- + tagada tehasealise rekonstrueerimise katseprojektide valmimine 2024. aasta jooksul;
- + tõsta rekonstrueerimise osakaalu neis piirkondades, kus aktiivsus on vähene;
- + kasvatada turuosaliste kompetentsi, pakkudes nõustamisi, koolitusi ja infomaterjale.

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse 2024. aasta eelarveks on planeeritud 559 364 000 eurot, mis on 41% suurem kui eelmisel aastal. Muutus tuleneb peamiselt välisvahenditest planeeritavate toetuste mahu kasvust.

Majanduse hetkeolukord

2023. ja 2024. aastal prognoosib Rahvusvaheline Valuutafond¹ maailmamajanduse kasvu aeglustumist vastavalt 3,0%-ni ning 2,9%-ni, võrreldes 3,5%-ga aastal 2022. Seega jääb kasv lähiajal alla ajaloolise keskmise, milleks on olnud 3,8% aastatel 2000–2019. Üleilmne taastumine COVID-19 pandeemiast ning Venemaa sissetungist Ukrainasse jätkub aeglaselt ja ebaühtlaselt. Majandustegevus jääb endiselt alla pandeemiaaegsele tasemele ning erinevused piirkonniti suurenevad. Poliitikas ei ole eksimiseks palju ruumi: keskpangad peavad tagama hinnastabiilsuse ning samal ajal vajaduse korral leevendama potentsiaalset finantsilist survet. Üleilmne inflatsioon kahaneb järjepidevalt, langedes karmima rahapoliitika ning madalamate rahvusvaheliste toormehindade tõttu 8,7%-lt aastal 2022 6,9%-ni aastal 2023 ning 5,8%-ni aastal 2024.

Euroopa Komisjon korrigeeris 2023. aasta suvise majandusprognoosiga² Euroopa Liidu majanduse kasvu 2024. aastal 1,4%-le varasema 1,7% asemel. Majandus kasvab, kuid aeglasemalt. Inflatsioon peaks samuti endist viisi aeglustuma ning olema Euroopa Liidus 2024. aastal 3,2%. Majanduskasv peaks püsima 2024. aastani Euroopa Liidus tagasihoidlik ning range rahapoliitika peaks majandustegevust piirama. Samas prognoositakse järgmiseks aastaks siiski majanduskasvu mõningast kiirenemist, sest inflatsioon aeglustub, tööturg on tugev ning realsissetulekud vähehaaval taastuvad.

Rahandusministeerium toob 2023. aasta suvises prognoosis³ välja, et alates Ukraina sõja puhkemisest on majandusolud olnud nii Eestis kui ka naaberriikides keerulised. Lisaks majanduskasvule on allamäge liikunud majandusliku kindlustunde indikaator. Nõrk välisnõudlus ja tootmissisendite kiirelt kasvanud hinnad hoiavad Eesti majanduse 2023. aastal languses, kuid 2024. aastal oodatakse konjunktuuri paranemist, mis koos ettevõtete kohanemisega peaks taastama ekspordi kasvu. Rahandusministeeriumi prognoosi järgi on 2023. aastal oodata 2% majanduslangust, kuid 2024. aastaks prognoositakse 2,7% tõusu. Teisalt on Eesti majandus mitmete näitajate järgi kriisidele hästi vastu pidanud: tööturu seis on tugev, palgakasv on ületanud ootusi, ettevõtete kasumlikkus on kohati isegi kasvanud ning keskmise palga ostujõud peaks pöörduma 2023. aasta teises pooles tõusule. Energiahindade languse toel on 2023. suve seisuga inflatsioon kahe aasta madalaim, aeglustudes 2023. aasta teises pooles 5% lähedale.

Eesti Panga majandusprognoosi⁴ järgi pöördub Eesti majandus samuti 2024. aastal kasvule, kuid taastumine kujuneb aeglaseks. Teisalt ei ole kõik sektorid sama halvas olukorras. Kõige raskem on olnud tööstussektoril, kus tõstsid pead tarneprobleemid, peamiste eksporditurgude langus, vahetuskursi kallinemine ning tootmiskulude tõus. Eesti Pank toob välja, et Eesti ettevõtetele tuleb hakkama saada konkurentidest kiirema kulude kasvuga, keskendudes tootmis- ja äriprotsesside tõhustamisele. Majanduskasvu kindlustamiseks tuleb tööd teha konkurentsivõimega.

Statistikaameti andmetel⁵ on Eesti ettevõtete kaupade eksport langenud 2023. aastal kaheksa kuu arvestuses eelneva aasta sama ajaga võrreldes 22,1% ning import 19,4%. Eesti Panga ja Statistikaameti andmetel⁶ saavutas teenuste eksport 2023. aasta II kvartalis rekordtaseme, tõustes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes jooksevhindades 8%. Teenuste import tõusis samal perioodil 2%. Kõige enam

¹ World Economic Outlook October 2023: Navigating Global Divergences, IMF.

² 2023. aasta suvine majandusprognoos: majanduskasvu aeglustumine inflatsiooni pidurdumise ja tugeva tööturu tingimustes, Euroopa Komisjon.

³ Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos, 2023, Rahandusministeerium.

⁴ Rahapoliitika ja Majandus 2023/3, Eesti Pank.

⁵ Väliskaubanduse statistika, Statistikaamet.

⁶ Teises kvartalis oli teenuste eksport rekordtasemel, Statistikaamet.

eksporditi II kvartalis muid, sh ettevõtlust abistavaid äriteenuseid. Peamine teenuste ekspordipartner oli Soome, kuhu osutati enim reisieenuseid.

Statistikaameti andmetel⁷ oli Eesti turismieksport 2022. aastal 1,6 miljardit eurot ehk võrdluses eelmiste aastatega pea kaks korda suurem (0,77 mld aastal 2021 ning 0,73 mld aastal 2020), kuid jääb siiski alla 2019. aasta tasemele, kus saavutasime rekordtaseme 2,1 mld eurot. 2023. aasta esimese poolaasta turismieksport oli 0,88 mld eurot, mis on üle 0,2 mld euro võrra suurem, võrreldes eelmise aasta tulemusega samal ajal. Ööbimiste arv Eesti majutustevõtetes⁸ on 2023. aasta esimese üheksa kuuga eelmise aastaga võrreldes kasvanud 9%, kusjuures siseturistide ööbimiste arv on jäänud eelmise aastaga võrreldes samale tasemele, samas kui välituristide ööbimised on kasvanud ligi 20%. Ööbimiste arv jääb siiski 8% alla 2019. aasta tasemele madalama välituristide ööbimiste taseme tõttu.

UNCTAD-i maailma investeringute raporti 2023⁹ järgi langes globaalsete välisinvesteringute voog 2022. aastal mitme kriisi tõttu 12%. Ernst & Youngi Euroopa atraktiivsuse uuring¹⁰ tõi välja, et otseinvesteringute tase Euroopasse jäi aastal 2022 samale tasemele nagu aastal 2021, kasvades projektide arvuna vaid 1%. Otseinvesteringutest loodud töökohtade arv kahanes 16%. Peamised põhjused, mis teevad investorid Euroopa suhtes ettevaatlikumaks, on poliitiline ebastabiilsus ja kulude kasv.

⁷ VKT21: Teenuste eksport ja import teenuse (EBOPS) liigi järgi (kvartalid), Statistikaamet.

⁸ TU131: Majutatud ja majutatute ööbimised maakonna ja elukohariigi järgi (kuud), Statistikaamet.

⁹ World Investment Report 2023, UNCTAD.

¹⁰ Attractiveness Survey 2023: How can Europe attract next-generation inward investment?, Ernst & Young.

Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse (kolmikpöörde) hoogustamine

Kolm meie neljast strateegilisest katuseesmärgist – nominaalne tööjõu tootlikus EL-27 keskmisest, erasektori TA kulutuste tase SKP-st ja koht Euroopa innovatsiooni tulemustabelis – on tihedalt seotud kolmikpöördega. Euroopa innovatsiooni tulemustabeli kohaselt on Eesti nõrkusteks erasektori kapitali kättesaadavus ja investeringud TA kulutustesse, patendiavalduste arv ja ettevõtlussektori digitehnoloogiate rakendamine – valdkonnad, kuhu panustame digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse teenustega.

Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse teenused aitavad kaasa Eesti ettevõtete lisandväärtuse kasvutamisele ja pikaajalise majanduskasvu kindlustamisele, luues keerulisemaid ja kallimaid tooteid ja teenuseid, saavutades digitaliseerimise abil ressursside kokkuhoidu või investeerides ettevõtte pikaajalisse arengusse kestlikke põhimõtteid rakendades. Panustamine kolmikpöördesse aitab ettevõtetel püsida konkurentsivõimelise ja saavutada turul konkurentsivõimelise. Ettevõtete lisandväärtuse kasvamine tulemusel kasvab tööjõu tootlikkus ja luuakse kõrgema sissetulekuga töökohti. Keskkonnateadlike praktikate laiemasse kasutusse võtmisega parandame elukvaliteeti ja panustame tulevikku.

Toetustega sekkume turul valdkondades, mis vajavad kiiremat tuge ja ettevõtete riskide osalist maandamist, aidates seeläbi saavutada majanduse kui terviku kiiremat kasvu. Lisaks innovatsiooni, rohe- ja digipöörde edendamisele on meie fookuses ka regionaalne tasakaalustatus.

Ettevõtetele käenduste ja laenude võimaldamisega teeme kapitali kättesaadavaks ja maandame krediidiriske, et Eesti ettevõtjad saaksid oma plaane ellu viia. Pakume ettevõtjate tegevuse finantseerimiseks käendusi ja laene, kui erasektor ei taga seda piisavalt. Võimaldame tehinguid, mis ettevõtja ebapiisava tagatise, projekti kõrge riskitaseme või Eesti kapitalituru eripära tõttu jääksid muidu teostamata.

Era- ja riskikapitaliinvesteringute pakkumisel on meie eesmärgiks tagada, et Eesti kapitaliturg toimiks ning võimaldaks ambitsioonikatel ja innovaatilistel Eesti ettevõtetel kasvada ja panustada Eesti majanduskasvu. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse tütarettevõtte AS SmartCap on pikaajalise strateegilise vaatega usaldusväärne investor, vajaduse korral ka ankurinvestor, kes investeerib riskikapitali majandusvõimele. Pakume turul puuduvaid investeerimislahendusi ning keskendume turutühimikele ettevõtete kasvufaasides ja turusegmentides.

Iduettevõtluse arendamisel ja soodsa keskkonna loomisel on meie väljakutse tagada iduettevõtjate jaoks ligipääs nii talendile, teadmistele, kapitalile, võrgustikele kui ka parimale regulatiivsele taristule, et iduettevõtted saaksid realiseerida oma potentsiaali.

KOLMIKPÖÖRDE HOOGUSTAMIST TOETAVAD STRATEEGILISED EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD

- + Toetame ettevõtete lisandväärtuse kasvu, stimuleerides uute tehnoloogiate rakendamist ja suurema lisandväärtusega toodete, teenuste ja tehnoloogiate teket.
- + Soodustame teadus- ja arendusmahukuse kasvu nii ettevõtetes kui ka ettevõtete koostöös ülikoolidega.
- + Suurendame Eesti ettevõtete ja toodete-teenuste rahvusvahelist konkurentsivõimet ning siinse ettevõtlus- ja investeerimiskeskonna atraktiivsust teadliku ESG¹¹ mõjude juhtimisega.
- + Lähtume organisatsioonina ESG põhimõtetest, vähendades muu hulgas organisatsiooni kliimamõju Pariisi kliimaleppe kohaselt.

¹¹ ESG – vastutustundlik lähenemine äri majandamisele keskkonna-, sotsiaal- ja ühingujuhtimise aspektidest lähtudes (ingl environmental, social, and governance)

Möödetavale aastale eelneval aastal innovatsiooniteenuseid kasutanud klientide lisandväärtuse kasv töötaja kohta võrreldes Eesti keskmisega

Baastase (2021)	2023	2024	2025
- 1%	+5%	+5%	+5%

Unikaalsete ettevõtete arv, mis on tarbinud innovatsiooni, digitaliseerimist või kestlikkust toetavaid teenuseid

Baastase (2021)	2023	2024	2025
- 640	1000	1200	1200

Intellektuaalomandi teenuseid (eelkonsultatsioon, nõustamine, audit, diagnostika või tehnoloogiasirde teenus) saanud ettevõtete arv

Baastase (2021)	2023	2024	2025
100	125	175	200

Sihtasutuse teenuseid kasutanud ettevõtete arv, kes investeerivad vähemalt 2% käibest või 1 mln eurot teadus- ja arendustegevusse

Baastase (2021)	2023	2024	2025
160	170	185	200

Süvatehnoloogia iduettevõtete arv

Baastase (2021)	2023	2024	2025
100	130	160	200

Sihtasutuse abil ettevõtetesse kaasatud finantseeringud (mln eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
133	150	150	150

AS-i SmartCap valitsetavate varade maht (mln eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
70	200	300	300

2024. aasta üheks fookuseks on lõppeva välisvahendite perioodi (SF 2014–2020) lõpetamine ning uue perioodi (SF 2021+) vahendite kasutuselevõtmine.

Uue struktuurivahendite rahastuse kasutuselevõtuga fookustume nii toetuste kui tegevuste puhul järjest enam TAIE fookusvaldkondadele. Meie ülesanne on koondada TAIE valdkondade infot ja teadmisi ning vahendada neid ettevõtjatele nii nõustamiste kui fookusvaldkondade juhtide kaudu, kes suhtlevad vastava sektoriga ning planeerivad konkreetseid tegevusi TAIE teekaartidega seatud sihtide saavutamiseks.

Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse teenuseid planeerides keskendume tegevustele, mille mõju on suurim ja milles on meil asutusena kandev roll. Tuvastame turutõrked ja teeme koostööd nende lahendamiseks. Oleme koos partneritega välja töötanud innovatsioonitrepri ehk innovatsiooni ökosüsteemis progresseerumise raamistikku, mida arendame edasi ja viime kasutajateni. Pakume innovatsioonitrepri kõrval ettevõtetele sügavama eneseanalüüsi vahendina ka innovatsioonidiagnostikat. Eesmärkide saavutamisel on oluline teenusedisaini põhimõtete läbiv rakendamine, mille tulemusena luuakse ettevõtetele väärtust ja lahendatakse konkreetseid väljakutseid.

Ettevõtetes kolmikpöörde hoogustamiseks teeme järgmist:

- + viime läbi teavitusüritusi, korraldame koolitusi, seminare ja praktikume, sh strateegilise juhtimise, digitaliseerimise, kestlikkuse, intellektuaalomandi vallas;
- + pakume konsultatsioone ja nõustamisi, sh rakendusuuringute, intellektuaalomandi, innovatsiooni-võimekuse, rahvusvahelise rahastuse, innovatsioonihangete vallas;
- + vahendame ettevõtetele eksperte;
- + loome ja osaleme kontakivõrgustikes;
- + algatame ideekonkursside ja toome kokku huvigruppe;
- + koondame info- ja juhendmaterjale;
- + oleme sõnumikandjaks ja eestkõnelejaks;
- + arendame pidevalt oma programme, jälgides turuolukorda ja majanduse seis.

Toetuste valdkonnas on 2023. aasta IV kvartalis lõppeval rahastusperioodil elluviimisel ca 270 projekti mahus 112 mln eurot. Uue rahastusperioodi meetmetest on 2023. aasta oktoobri seisuga avatud enamik toetusmeetmetest ning aasta lõpuks on kavas avada kõik toetusmeetmed. 2024. aasta toetuste finantseerimiseelarve on 257 mln eurot, millest 61% on suunatud ettevõtete kasvule investeringute, tootearenduse ja ekspordi toel, 14% on suunatud teadusmahukale rakendusuuringute programmile ning 12% ettevõtete digitaliseerimisele ja rohepöördele. Esmatähtis on võtta kasutusele Ida-Virumaale suunatud õiglase ülemineku fondi (ÕÜF) vahendid, mille finantseerimiseelarve on 2024. aastal 161 mln eurot, moodustades kogu 2024. aasta toetuste eelarvest 63%.

Laenude ja käenduste pakkumisel väldime erasektoriga konkureerimist, jõudes ettevõtjani koostööpartnerite (finantseerijad) kaudu ja saavutades sel moel suurema efektiivsuse. Lähtudes pangandus- ja kindlustuspõhimõtetest, oleme taganud isetasuvuse.

Soodustame teadus- ja arendusmahukuse kasvu nii ettevõtetes kui ka ettevõtete koostöös ülikoolidega ning toetame uute rohe- ja energiatõhusate tehnoloogialahenduste väljatöötamist. Selleks pakume omakapitaliinvesteeringuid Eesti innovaatilistele tehnoloogiaettevõtetele, kes arendavad teadus- ja arendusmahukaid tehnoloogiaid või arendavad rohe- ja energiatõhusate tehnoloogialahenduste väljatöötamist, nii SmartCapi riskikapitalifondist kui ka SmartCapi rohefondist.

Iduettevõtluse elavdamiseks arendame süvatehnoloogia ökosüsteemi ja ettevõtluskeskkonda, tagame toimiva ökosüsteemi, julgustame välisasutajaid tulema Eestisse, aitame välislastel kohaneda ning arendame regionaalset ettevõtlusvõimekust.

2024. AASTA PEAMISED TEGEVUSED

Digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse teenused. Teenuste arendamisel lähtume turutõrkest, kaasame väliseid partnereid ning keskendume läbivalt kolmikpöörde teemadele. Meie programmide ja meistriklasside tulemusel valmivad ettevõtetel tegevuskavad, mis teenusele järgneval kahel aastal aitavad eesmärke saavutada ja lisandväärtuse kasvuga eksporditurgudele jõuda. Teenustesse on kaasatud oma ala eksperdid ning kogemustega mentorid. Loome kolmikpöõret soosiva keskkonna ja arendame ökosüsteemi, et tekiks uued innovaatilised ettevõtted. Planeeritavad teenused on järgmised.

Digitaliseerimine:

- + digitaliseerimise meistriklass — keskendub protsesside optimeerimisele, mille läbi suureneb ettevõtte konkurentsivõime;
- + andmejuhtimise meistriklass — potentsiaalsete ja praktilist väärtust loovate võimaluste tutvustamine tööstusettevõtetele;
- + digieksperti teenus — neutraalne ekspertide tugi digitaliseerimisega seotud teemadel, mis sisaldab nii tehnilisi kui ärilisi aspekte;
- + ERP valikud toetavad teenused — eesmärk toetada tööstusettevõtteid enne majandustarkvara valiku protsessi.

Innovatsioon:

- + Ajujaht – Eesti tuntuim iduettevõtete stardiplatvorm, mis pakub kasvamiseks intensiivset ja kõrgel tasemel kiirendiprogrammi, kogunud mentorvõrgustikku ja võimalust kaasata kapitali tuntud investoritelt;
- + juhtide mentorprogramm – loob eeldused ettevõtte mitmekordseks kasvuks ning täiendab ettevõtte juhtimisoskusi ja -teadmisi;
- + tippinnovaatorite programm – tippeksperide ja mentorite toel luuakse ettevõtte innovatsioonistrateegia ja selgitatakse välja uued võimalused, mille toel saavutada järgmine murranguline arenguhüpe.

Kestlikkus:

- + ringdisaini meistriklass – võimalus süsteemselt läbi mõelda, kuidas muuta rohepööre oma ettevõtte konkurentsieeliseks;
- + ESG ja kestlikkuse meistriklass – aitab ettevõttel ESG nõudmistele vastata, ootustega kohaneda, maandada riske ning suurendada oma ärimudeli, toote/teenuse positiivset mõju ja konkurentsivõimet;
- + teadlikkuse tõstmise seminarid ja uued katseprojektid koostöös turuosalistega – vajalike teemade teadvustamine, mille lõppfookus kujuneb turuosalistega koostöös (võimalikud teemad: pakendid, digitaalne tootepass, tööstussümbioos, sotsiaalne innovatsioon).

Intellektuaalomandi ja tehnoloogiasirde teenused. Suurendame võimekust intellektuaalomandi vallas, nõustades ja koolitades Eesti ettevõtteid intellektuaalse omandi ärilistes aspektides ning aidates neil leida üles kõige uuemad ja paremad tehnoloogiad. Innustame koostööd nii ettevõtete vahel kui ka avaliku sektori, TA asutuste ja teadlastega. Toetame ettevõtete rahvusvahelist innovatsioonialast koostööd. Selleks

- + aitame ettevõtetel leida nende vajadustele sobivad TA teenuseosutajad või arenduspartnerid ning nõustame neid läbirääkimistel;
- + teeme ettevõtetele kättesaadavaks tööriistad ja abivahendid ning info- ja koolitusmaterjalid intellektuaalomandi- ja arenduskoostöö kohta ning korraldame intellektuaalomandi teemal ärifookusega koolitusi;
- + nõustame ettevõtteid nende intellektuaalomandi kaitse- ja kommertsialiseerimisstrateegia loomisel ja ellu viimisel ning aitame nad sobiliku teenuseni eraturul;
- + aitame ettevõtetel välja töötada oma ärieesmärkidele vastava intellektuaalomandi strateegia ja tegevuskava;
- + aitame ettevõtetel leida neile vajaliku tehnoloogia ja/või intellektuaalomandi ning nõustame selle litsentseerimisel;
- + leiame ettevõtetele vajaliku informatsiooni tehnoloogiate taseme ja hetkeseisu, arengusuundade, tegutsemisvabaduse jne vallas.

Rahvusvaheline rahastus. Osaleme rahvusvahelises koostöövõrgustikus Eureka, et toetada ettevõtete rahvusvahelisi koostööprojekte. Partnerite leidmiseks korraldame rahvusvahelisi kontaktüritusi. IT ettevõtted näiteks näevad häid TA koostöövõimalusi Eureka ITEA klastri raames. Edukates projektides osalevad ettevõtted saavad rahastuse koduriigist. Ühisprojekt on hea alus nii teadmus- ja tehnoloogiasirdeks, ligipääsuks uutele turgudele kui ka pikemaks arenduskoostööks.

Konkurentsitiheda Euroopa Liidu rahastuse kaasamiseks nõustame Euroopa innovatsiooninõukogu ettevõtlus-kiirendisse kandideerivaid ettevõtteid. Edukatele, ent rahastust mitte saanud ettevõtetele plaanime pakkuda kvaliteedimärgise rahastamist Euroopa innovatsiooninõukoguga sarnastel tingimustel, st toetust kuni 2,5 mln eurot, toetusmääraga 70%. Aastal 2024. avame Brüsselis Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse esinduse, mis võimaldab parandada rahvusvaheliselt Eesti ettevõtete koostöövõimalusi ja nähtavust. Kaasame ettevõtteid EL-i ja muudesse rahvusvahelistesse koostöövõrgustikesse (nt EL-Jaapani äriümarlaud jmt) ning kutsume üritustele osalema ja esinema.

Kosmose- ja CERN-i büroo. Eesti osaleb 2024. aastal 13-s Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) valikprogrammis kogumahus 6,5 mln eurot, mis transformeerub lepinguteks Eesti ettevõtetele. 19.11.2023. sõlmitud Eesti-ESA tellimusleping võimaldab tuua Eesti ettevõtetele ESA pakumiskutseid, luues nii uusi äriühinusi kõrge sisenemisbarjääriga kõrgtehnoloogia programmides ja turgudel. Tellimusleping annab kosmosebüroole võimaluse arendada Eesti kosmosevaldkonda haridustegevuse ning riiklikult lähetatavate ekspertide ja stažööride toel. Jätkame ESA Eesti äriinkubaatoriga Tallinnas ja Tartus.

Euroopa Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA) käivitab 2024. aastal mitu mahukat hanget Euroopa Liidu kosmosestrateegia elluviimiseks, millesse soovime kaasata ka Eesti ettevõtted, suurendades nende teadlikkust ja luues nii sisenemisvõimalusi pakkumisi tegevatesse konsortsiumidesse.

2024. aastal realiseerub MKM-i juhtimisel Eesti taotlus saada CERN-i täisliikmeks. Seoses sellega laienevad Eesti ettevõtetele kõik privileegid CERN-is, muu hulgas eemaldatakse äriühingute rahalise mahu piirangud ning lihtsustuvad konkureerimistingimused CERN-i hangetel. 2024. aastal võib eeldada CERN-iga sõlmitavate lepingute mahu kahekordistumist. Jätkame koostöö arendamist teiste Euroopa suure teaduse infrastruktuuridega (ITER, ESS, FAIR) ning nendega seotud äriühingute vahendamist Eesti ettevõtetele.

Rakendusuuringute programm (RUP). 2024. aastal viime rahastusotsusteni oktoobris 2023 avanenud viienda suurte projektide taotlusvoor, samuti hoiame töös Ida-Viru teadusprojektid ja piloottaristu ning väikeprojektide jooksvad voorud. 2024. aastal avatakse veel kaks regulaarset vooru, mõlemad mahuga ca 15 mln eurot.

Arendame rahvusvahelist koostööd samalaadsete asutuste ja programmidega ning soodustame koostööd finantseerijatega nii era- kui avalikus sfääris. Osaleme Horizon EIE (European Innovation Ecosystems) projektides, et toetada TAIE-s määratletud tehnoloogiate arendust, ärimudelite loomist ning kommertsialiseerimist Eesti ettevõtete poolt ning tuua sisse rahvusvahelist oskusteavet.

Suunatud turundus. Fookustume edukate, innovaatiliste või suure mõjuga ettevõtete (sh rahvusvaheliste korporatsioonide Eesti üksuste) programmi toomisele ja ühiste projektide algatamisele (sh uurimiskonsortiumides ning kaasates rahvusvahelist konkurentsipõhist rahastust), sest mainitud ettevõtetele on suure tõenäosusega võimekus arendada kõrge lisandväärtusega tooteid ja teenuseid ning neid eksportida. Peale selle teevad nad koostööd kohaliku ökosüsteemiga, mille kaudu toimub teadmussiire. Kõiki neid aspekte arvestades saavutame laiemat positiivset mõju.

Rakendusuuringute programmi raames on algatatud kaks alamprogrammi:

Eelkliiniline ravimiarendus. Meie siht on, et tiptasemel rahvusvahelise kompetentsi kaasamise, koolituste ja meie nõustamise kaudu jõuab vähemalt üks Eestis arendatud ravimikandidaat kliinilisse arendusfaasi. Meie pikaajaline eesmärk on edukas Eesti ravimitööstus.

Drooninduse tugi. Keskendume droonisektori arengule Eestis. Eesmärk on suurendada 2028. aasta lõpuks sektori müügi käive 200 mln euronit aastas ning hõivatud töötajate arv 1000-ni (2023. aasta III kvartali seisuga ca 65 mln ja 233 inimest).

Täiesti uued, 2024. aastal alustatavad tegevused, mida praegu selgitame RUP-i jaoks, on alamprogramm materjalide ringluse, jätkusuutlikkuse, loodussõbralike lahenduste ja tehnoloogiate toetamiseks (nn clean-tech) ning vajaduse korral Rakendusuuringute Keskuse nõustamine andmete väärimise, biomassi rafineerimise, vesinikutehnoloogiate ja autonoomsete sõidukite vallas. Üha kasvav hulk ettevõtteid on jõudmas arengutasemeni, kus finantseerimisvajadus teadusmahuka tootmistegevuse või skaleerimise jaoks on suurem, kui võimaldavad RUP-i toetused. Alustame koostööd finantsasutustega (sh EIB, NIB, kohalikud pangad), et aidata ettevõtetele rahastust kaasata. Tulemusena kasvab teadusmahukate kõrgtehnoloogiliste toodete ja teenuste eksport.

Digitaliseerimist, innovatsiooni ja kestlikkust edendavad toetused. Meie toetused on suunatud TAIE fookusvaldkondade edendamisele – digilahendused igas eluvaldkonnas, tervisetehnoloogiad ja -teenused, kohalike ressursside väärimine ning nutikad ja kestlikud energialahendused – ja Eesti 2035 eesmärkidesse panustamisele. Samuti arvestame toetuste valikukriteeriumites kestlikkuse aspektiga.

Innovatsiooni ning teadus- ja arendusmahu kasvuks ja järelkasvu suurendamiseks oleme lisaks rakendusuuringutoetustele toonud turule uued toetused, nt süvatehnoloogia iduettevõtja äriarendusprojektide toetus ning tudengite insenerivaldkonna arendusprojektide toetus. Ettevõtetes rohepöörde ja digipöörde mõjutamiseks pakume toetusi ettevõtete ärimudelite muutmiseks, rohe- ja digiaudititeks, auditijärgseks arendustegevuseks ning investeeringute tegemisel digitaliseerimiseks ja

automatiseerimiseks. Koostöös RIA-ga toetame ettevõtete küberturvalisust, sh küberturvalisuse taseme hindamist koos arendustegevusega selle parandamiseks. Ka toetame turismisektori kesksete digilahenduste loomist ja olemasolevate arendamist.

Regionaalsuse tagamiseks arvestame 40% välisvahendite (SF 2021+) Nutikama Eesti toetusvahendite suunamisega väljapoole Tartu linna ja Harjumaad, sh on planeeritud ainult regioonidesse suunatud toetusmeetmena VKE arenguprogrammi rakendamine ning loodud eeliskriteeriumid regioonide ettevõtete projektidele. Suurema fookuse oleme pööranud Ida-Virumaale ettevõtluse arendamiseks, pakkudes sinna suunatud toetusi ja tugiteenuseid.

Jätkame toetatud projektide pikaajalise mõju mõõtmisega vastavalt toetuse andmise tingimustes seatud eesmärkidele (s.o müügitulu kasv ja lisandväärtuse kasv töötaja kohta). Kasutusmugavuse parandamiseks teeme riigi infosüsteemi arendamise (SFOS ja e-toetuskeskkond) ettepanekuid. 2023. aasta olulisima arendusena valmis teenuste arendusprotsess JIRA projektijuhtimise keskkonnas, mille juurutamine jätkub 2024. aastal.

Ettevõtete laenud ja käendused. 2024. aastal toome turule portfelli põhise laenukäenduse, et jõuda mikro- ja väikeettevõtjateni. EIF InvestEU edasikindlustuslepingu sõlmimine võimaldab meil pakkuda soodsamaid tingimusi digitaliseerimise, innovatsiooni ja kestlikkuse projektide toetamisel.

Kasvatame kliendihaldurite suurtehingute finantseerimisalast kompetentsi suurtehingute toetamiseks. Jätkame käendus- ja laenuaotluste kvaliteetset menetlemist ja kehtivate lepingute haldust laenukahjumite ohjamiseks. Uute teenuseomanike värbamisega parandame teenusearenduse võimekust. Uuendame teenusetingimusi ja viime need vastavusse struktuuritoetuste uue perioodi nõuetega. Tutvustame oma teenuseid, et suurendada sihtrühmade teadlikkust ning arendame oma pakkumist vastavalt avaliku sektori tellimusele.

Era- ja riskikapitali investeringud. AS SmartCap juhib kahte investeerimisfondi.

SmartCapi riskikapitalifond. Vara investeeritakse Eesti fookusega era- ja riskikapitalifondidesse, mis arendavad innovaatilisi rahvusvahelise kasvupotentsiaaliga Eesti ettevõtteid ja toetavad seeläbi muutusi, mis aitavad Eesti majandust ajakohastada. SmartCapi riskikapitalifondi vara võib investeerida ka rahvusvahelistesse era- ja riskikapitalifondidesse, mille investeerimisstrateegia aitab kaasa Eesti kapitalituru arendamisele ja innovaatiliste rahvusvahelise kasvupotentsiaaliga Eesti ettevõtete kasvule, mis panustavad siinse ökosüsteemi arengusse või aitavad täita muid riiklikult strateegilisi eesmärke.

SmartCapi rohefond. Vara investeeritakse Eesti rohetehnoloogia ettevõtete omakapitali ja Eesti fookusega rohetehnoloogia fondidesse, et parandada uuenduslikke ja teadusmahukaid rohetehnoloogiaid väljatöötavate tehnoloogiaettevõtete jaoks riskikapitali kättesaadavust.

Iduettevõtluse ökosüsteem. Meie fookus on tegevustel, mis aitavad luua uusi süvatehnoloogia iduettevõtteid ning suurendada seeläbi TA kulutuste mahtu erasektoris ja luua kõrgema lisandväärtusega töökohti.

2023. aastal valmis süvatehnoloogia iduettevõtluse ökosüsteemi arendamise tegevuskava, vastavalt millele arendame 2024. aastal edasi süvatehnoloogiaökosüsteemi, sh loome uue teaduskiirendi tervisetehnoloogiate valdkonna edendamiseks ja lükkame käima Nordic Tech Valley võrgustiku.

2024. aastal on fookuses tervikliku ökosüsteemi kvaliteet, teadlikkuse suurendamine, koostöö, andmete tõhusam kasutamine ning talentide laialdane kaasamine Eesti iduettevõtlusesse. Teeme startup- ja scaleup-viisa turundustegevust välisriikides, loomise välisasutajaid Eesti iduettevõtjate kogukonda ja korrastame välismaalaste seadusandlust. Haldame ja arendame jätkuvalt startup-ökosüsteemi platvormi, sh iduettevõtete andmebaasi. Korraldame iduettevõtluse kogukonna kohtumisi ja õppereise ja osaleme mõjukate startup-konverentside korralduses. Jätkame regionaalsete iduettevõtluse programmidega ja algatame uusi, nt tugiorganisatsioonide teenuste võimendamist Ida-Viru maakonnas ning üle-eestiliselt uute iduettevõtlusprogrammide ellukutsumist.

Rahvusvahelistumine

Rahvusvaheliste teenuste eesmärk on aidata tuua Eestisse tarka raha, inimesi ja teadmust, ilma milleta on väikesel majandusel võimatu kasvada. Meie roll on tagada, et oleme riigina silmapaistvad, innovaatilise kuvandiga ning atraktiivsed nii äritegevuseks, külastuseks kui ka töötamiseks.

Riigiturunduse eesmärk on toetada materjalide ja sõnumitega Eesti rahvusvahelist tuntuust ja mainet, mida viivad koordineeritult ellu rahvusvahelise divisjoni osakonnad ja teised riigi turundusse panustavad organisatsioonid. Eesti riigi bränd on rahvusvaheliselt tunnustatud oma laiahaardelise kasutusega riigisektoris ja tugeva digiriigi mainega, mida toetab puhta looduse, hakkajatest inimeste ja demokraatlike väärtuste narratiiv. Tugeva ja usaldusväärse mainekujunduseta sihtriikides on ettevõtetele väga keeruline turgudele siseneda.

Eksport moodustab enam kui 80% Eesti riigi SKP-st. Euroopa innovatsiooni tulemustabeli kohaselt on Eesti nõrkusteks keskmise- ja kõrge tehnoloogiaintensiivsusega kaupade ja teadmusmahukate teenuste eksport ning innovatiivsete kaupade müük. Meie eesmärk on kasvatada Eesti ekspordi nii ekspordimahult kui väärtuselt. Alates 2023. aastast on eraldi strateegiline fookus toetada ja võimendada Eesti ekspordi arengut suurema lisandväärtuse loomise nimel. Selle saavutamiseks pakume Eesti ettevõtjale igakülgset toetust, et laieneda nutikalt ja kuluefektiivselt välisurgudele. Oleme Eesti ettevõtetele aina muutlikumas globaalses majandusolukorras usaldusväärseks partneriks ning uute äri võimaluste leidmisel toeks ja suunanäitajaks. Oleme tõhustamas ekspordi arendamise jätkusuutliku tugisüsteemi, pakkudes meetmeid ja tegevusi, mis toetavad välisurgudele minekut ja seal püsimist.

Välisinvesteeringute maandamisel on meie eesmärk tuua Eestisse kapitali- ja teadmusmahukaid ning suure ekspordipotentsiaaliga välisinvesteeringuid, mis arendaksid Eesti majandust ning looksid kõrgema lisandväärtusega töökohti. Teisisõnu toetame targemat ettevõtlust, et Eesti majandus oleks konkurentsivõimelisem ning saaksime ekspordida rohkem suure lisandväärtusega tooteid ja teenuseid. Väliskapitali kaasamine toob Eestisse uusi teadmisi ja kontakte, loob uusi väärtusahelaid (spillover'i efekt) ning loob Eesti ettevõtetele arenguvõimalusi. Ka suureneb välisinvesteeringutega Eesti riigi majanduslik julgeolek.

Turismi edendamisel on meie peamine roll olla üle-eestiline turundaja välisurgudel, strateegiline arendaja ja kompetentsikeskus. Valdonna edendamisel on peamiseks sihtideks turismiteenuste ekspordi taastamine kriisieelsele tasemele ning ettevõtete lisandväärtuse suurendamine, sh kompetentside suurenamine. Panustame, et Eesti oleks peamistelt sihturgudelt ligipääsetav ning pakutavad turismitooted ja teenused oleksid mugavalt kättesaadavad kogu külastajatekonna ulatuses. Lähtume turismistrateegiast ja Eesti turismi pikaajalistest arengueesmärkidest:

- + turismisektor on elujõuline;
- + Eesti on kestlik turismi sihtkoht, mis pakub külastajale vaheldusrikast ja ehedat reisielamust kõigil aastaegadel;
- + Eesti on hinnatud ja tuntud nii kultuuri-, toidu- ja loodusturismi kui ka atraktiivne äri- ja konverentsiturismi sihtkoht.

E-residentsuse programmi peamine siht ja müügiartikkel on välisresidenti loodud Eesti ettevõtte, kelle soov on juhtida oma ettevõtet EL-i turul efektiivselt, olla oma äritegevuses aktiivne ja teha seda seaduskuulekalt. E-residentsuse programm on oma kasu ja toimetumuse tõestanud: programm kasvatab Eesti riigile otsest majanduslikku mõju, teeb välisettevõtja riigi jaoks turvalisemaks ning edendab Eesti mainet rahvusvaheliselt.

E-Eesti esitluskeskuse (e-Estonia Briefing Centre) missioon on tutvustada Eesti digiühiskonda ja tarka ettevõtlust ning luua rahvusvahelisi sidemeid, et ärgitada Eesti ekspordi. Meie tegevus mainekujunduse vallas tagab maailmas tugeva digiriigi kuvandi ning Eesti tehnoloogialahenduste ekspordi ja ärikontaktide loomisega on tekkinud uued edulood.

Välis talentide kaasamise eesmärk on aidata Eesti majandust ühe suurima pudelikaela lahendamiseks – kvaliteetse välisjõu Eestisse meelitamisega. IKT sektoris on igal aastal vajaka üle 2700 inimese ning

uuritud näitavad, et tööstuses on lähiaastatel puudu 2/3 inseneridest. Eesmärk on teha Eesti maailma talentide seas üheks atraktiivsemaks töötamise ja elamise sihtriigiks ning aidata siin tegutsevatel ettevõtetel kaasata kasvu toetamiseks vajalikul määral välisvalente (IT ja inseneeria fookusega), sh toetada nende kohanemist Eestis Rahvusvahelise Maja teenuste toel.

RAHVUSVAHELISTUMIST TOETAVAD STRATEEGILISED EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD

1. Kindlustame Eesti kui stabiilse, jätkusuutliku, demokraatliku ja innovaatilise riigi mainet.
2. Kasvatame globaalselt Eesti väljapaistvust ja konkurentsivõimet.
3. Toome Eestisse rohkem tarka raha, teadmust ja nutikaid inimesi.

Sihtasutuse eksporditeenuseid tarbinud kõrge (1,25 x sektori keskmisest) lisandväärtusega ettevõtete ekspordimaht teenusele järgneval aastal (mld eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
1,3	1,4	1,4	1,4

E-residentide majanduslik mõju, maksutulu ja riigilõivud (mln eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
35,2	60	72	86

Eestisse tööle asunud välisvalentide arv

Baastase (2021)	2023	2024	2025
568	600	500	700

Kavatsetav välisinvesteeringute maht (Capex, mln eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
189	240	280	320

Sihtasutuse abil välisinvesteeringuid kaasanud klientide osakaal, kes investeerivad vähemalt 2% käibest või üks miljon eurot teadus- ja arendustegevusse

Baastase (2021)	2023	2024	2025
18%	20%	25%	30%

Turismiteenuste eksport (miljard eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
0,8	1,3	1,96	2,3

Riigiturunduses hoiame ajakohasena brändi sõnumeid ning liigume ka sihtriikides edasi rohkem suunatud sõnumitega, toetades fookusvaldkondi spetsiifilisema mainekujundusega. Samuti alustame tulevikunarratiivide väljatöötamist, sest nagu muutub maailm meie ümber, muutub ka meie riigi väärtuspakkumine maailmale. Rahvusvaheliste teenuste divisjoni koordineeritud mainekujunduse ning rahvusvahelise turundus- ja kommunikatsioonitegevusega suudame hoiduda dubleerimisest, võimendada üksteise sõnumeid ning suurendada Eesti tuntust sihtriikides. Ühtlasi toetame ministereid Eesti brändi loogikale üleminekul, et olla ühe käekirja ja sõnumitega välisriikides tugevamad ning hoida seeläbi kokku riigi raha.

Ekspordi edendamiseks oleme töösse rakendanud kolm strateegiliselt fookustatud ja riikidevahelist tugeva sünergiaga regiooni – lähiturud, kaugturd ja Aasia ning seda koostöös Team Estonia äridiplomaatiaga. Keskendume TAIE fookusvaldkondadele, panustades kõrgema lisandväärtuse

eksporti. Samuti tõhustame ja võimendame oma tugifunktsioone Tallinnas nii teenuse arenduses kui ka rahvusvahelises turunduses. Soovime olla oma teenustega klientidele paremini nähtavad ja proaktiivsemad. Lähtudes eesmärkidest ja meetmete portfellist, toetame eksportivaid ettevõtteid vastavalt vajadusele ja kogu nende väärtusahela ulatuses nii Eestis kui ka väljaspool Eestit. Keskendume ekspordi mitmekesistamisele nii sektorite kaupa kui ka geograafiliselt, mõistes, et praegusel ajal peame ettevõtteid toetama väga paindlikult ja looma neile uusi võimalusi.

Pakume ettevõtete vajadustest lähtuvat turupõhist nõustamist ja süsteemseid ekspordiprogramme, sektoripõhiseid ärimissioone sihtriikidesse ja aina enam globaalsete ostujuhtide sektoripõhiseid ärimissioone Eestisse. Samuti sihitud B2B kohtumisi, ühisstende messidel, rahvusvahelise eksperdi kaasamise teenust ning sihtturu- ja sektoripõhiseid seminare, konverentse ja koolitusi.

Välisinvesteeringute maandamisel lähtume fookussektoritest, mis põhinevad TAIE fookusvaldkondadel ning varasemal kliendiportfelli ja majandustrendide analüüsil. Sihtriikides arendame kindlaid fookusvaldkondi koostöös Team Estonia äridiplomaatia esindustega. Meie lähenemine on väärtusahelapõhine: teeme klientidele sektorist lähtudes väärtuspakkumisi, selgitades välja väärtusahelate ökosüsteemid ja leides sealt äri võimalusi. Toetame klienti kuni investeerimisotsuseni ja sealt edasi pakume jätkuteenindust lisainvesteeringute vallas. Teenuste automatiseerimise ja digilahenduste loomise abil võimendame kontaktide kogumist ja klienditeekonda suunamist.

Turismis on kogu meie tegevuse keskmeks kolm peamist põhimõtet: külastajakesksus, uuendusmeelsus ja kestlikkus. Külastajakesksus tähendab, et pakume külastajale terviklikku külastajateekonda nii digikanalites kui kohapeal ning lähtume oma tegevuses trendidest, asjakohastest andmetest ja uuringutest. Uuendusmeelsus väljendub selles, et kasutame tänapäevaseid tehnoloogiaid ja teenusedisaini ning võimendame turismisektori digitaliseerimist, et saavutada konkurentsieelis ja efektiivsus. Arendame kestlikkust, väärtustades kohalikku toitu, kultuuri, looduskeskkonda ja kogukonda ning panustades ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmisel.

Teeme arendustegevuses ja turundamisel dubleerimise vältimiseks aktiivselt koostööd sihtkohtade ja erialaliitudega. Turundustegevuses on lähiturgudel fookuses väljapaistvus lõpptarbijale, kaugematel turgudel tegeleme eelkõige kommunikatsiooni ja B2B tegevustega.

E-residentsus lähtub oma tegevuses programmi jätkustrateegiast aastateks 2022–2025. Meie eesmärk on saavutada liigseid riske võtmata riigitulude jätkusuutlik kasv parema väärtuspakkumise loomisega aktiivselt ettevõtlusega tegutsevatele e-residentidele. Jätkustrateegia neli suunda on: 1) toote kasutajakogemuse parandamine; 2) teenuste paketi täiustamine; 3) müügitegevuse hoogustamine; 4) e-residentsusega seotud riskide maandamine. Suunad on omavahel tihedalt seotud: arendades üht, võimaldame järgmisele arenguastmele jõuda ka teistel.

E-Eesti esitluskeskuse tegevus on suunatud Eesti riigi ja tehnoloogiavaldkonna ettevõtete esindamisele, pakkudes teenuseid neljale rahvusvahelisele sihtrühmale: avaliku sektori organisatsioonid, erasektori organisatsioonid, meedia ja akadeemia. Pakume oma klientidele kõrge kvaliteediga ja nende huvidest lähtuvaid teenuseid (briefing, ettevõtetega kokkuviiimine ja äriprogrammide koostamine) ja personaalset lähenemist.

Välis talentide kaasamisel on Eestil kaks prioriteetset sektorit: IKT ja tööstussektor, kuna seal on tippspetsialistide puudus suurim. Üks lahendus on välis talentide kaasamine ning Work in Estonia programm aitab neid ettevõtteid, kes seda vajavad — nii mainekujundusega, tööpakkumisi turundades kui ka ettevõtteid nõustades. Peale selle on välis talentidele ja nende peredele kriitilise tähtsusega, et nende Eestisse ümberasumine oleks võimalikult lihtne ja sujuv, talendid saaksid keskenduda oma põhitööle ning nii rahalised kui ka ajalised ressursid, mis on talenti investeeritud, ei läheks raisku. Selleks pakume Rahvusvahelise Maja teenuseid.

2024. AASTA PEAMISED TEGEVUSED

Riigiturundus tegutseb uue osakonnana vihmavarjuna üle rahvusvaheliste teenuste divisjoni osakondade, võimendades koostööd ja luues uusi väljavaateid. Uuendame 2024. aastal olemasolevaid brändisõnumeid ning teeme need riigi- ja sektoripõhiselt täpsemaks, olles mainekujunduses turuteadlikum kui kunagi varem. Selle aluseks on regulaarne maineuuring, millega 2024. aastal ka alustame. Töötame välja nii koostöö turunduslikud kui ka digitaalsed vahendid.

Team Estonia ehk meie välisesindajate ning saatkondade saadikute ja majandusdiplomaatide ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Välisministeeriumi ja sihtasutuse puhul Tallinnas peame oluliseks koordineeritud koostööd ja kogu välisesinduste võrgustiku tulemuslikkuse analüüsi. Tahame võimaldada läbimõeldud laienemist uutele turgudele ning olla ettevõtetele üks kontaktpunkt, vältides samal ajal dubleerivat tegevust.

Ekspordinõunikud. Tegutseme 2023. aasta lõpuks kokku 17 riigis. Tallinnast teenindame jätkuvalt ka Hiina turgu ning Kagu-Aasia turge laiemalt. 2024. aastal on plaan laiendada ekspordinõunikuga Saudi Araabiasse ning Singapurist juhitud lisada eraldi fookus Indoneesiale.

Regioonide 2024. aasta eesmärk on mitmekesistada sektoreid, kasvatada tulemuslikkust ning laiendada ettevõtete baasi. Ekspordi prioriteetsed valdkonnad on IKT (küberturvalisus, tark linn, nutikas tootmine/targad lahendused), laevaehitus ja meretööstus (teenused ja disain), puidutööstus (puittooted, moodulmajad, tooraine) ning toidu- ja joogisektor. Samuti otsime uusi võimalusi taastuvenergia ja kaitsetööstuse sektoris.

Kasvatame kompetentsi olemasolevatel küpses arengufaasis turgudel, parandame pakutavate teenuste kvaliteeti ja keskendume senisest enam fookusvaldkondadele. 2024. aasta oluline märksõna on tihedam koostöö ettevõtete ja kiire reageerimine kriisile, ettevõtete vajaduste väljaselgitamine ja personaalsem lähenemine. Samuti planeerime suurendada eksporditeenuste nähtavust Eestis ja sihtturgudel laiema turundustegevusega, suurendades teadlikkust meie pakutavatest teenustest ja võimalustest regioonides.

Ekspordilaen. Sihtasutuse otselaenude sihtkapitali suurendamine võimaldab ekspordilaenu teenusetingimuste uuendamist, suuremas mahus ekspordilaenude väljastamist ning Ukraina-suunalise ekspordilaenu väljatöötamist.

Välisinvesteeringute maandamine. 2024. aastal on meie fookuses sektoriti väärtuspakkumiste loomine koos majandussektorite juhtgruppidega, et tutvustada välisinvestoritele parimal moel Eesti äri võimalusi. Loomes väärtuspakkumised koos väärtusahela kaardistustega konkreetsete Eestis tegutsevate ettevõtete ümber. Efektivsemaks fookuste seadmiseks ja otsuste tegemiseks tugevdame oma analüütilist võimekust. Analüüsides Eesti majandussektorite ja ettevõtete väärtusahelaid, tuvastame proaktiivselt välisettevõtteid, keda kutsuda Eestisse investeerima. Keskendume tööstusinvesteeringute meelitamisele, et arendada Eesti tulevikutööstust rohe-, innovatsiooni- ja digipöörde toel. Jätkame Eesti kuvandi tugevdamist ja kõrgetasemeliste visiitide korraldamist, et tutvustada Eestit välisinvestoritele parimast küljest.

Turismisektori arendamine. Suurendame turismisektori pädevust ja teadlikkust temaatiliste ja sektorispetsiifiliste koolituste ja üritustega. Arendame sihtkohti ja suurendame turismipotentsiaali sihtkohtade juhtimisorganisatsioonide sihtfinantseerimise ja ühistegevuse kaudu.

Jätkuvad kestliku turismi arendustegevused, nagu sihtkohtadele suunatud roheliste sihtkohtade programm, turismiteenuste pakkujatele enesehindamise tööriistad, Green Key märgis ning kestliku turismi mentorteenused koos teekaardi loomisega. Parandame turismiettevõtete online-kättesaadavust, soodustame uute ärimudelite kasutuselevõtmist ja digitaliseerimist teenusedisaini meistriklassi, ärimudeli nõustamisteenuse, digimentorluse ja tarkvaradega liitumis- ja liidestamistoetuse kaudu.

Turuinfo kättesaadavuse parandamiseks on töös mitmed uuringud ja analüüsid, nt välisküllastajate piiriuuring ja elanikkonna uuringud sihtturgudel. Toetame rahvusvahelisi suursündmusi, sündmusi ja konverentse, kuna need on suurimad motivaatorid külastada sihtkohta esmakordselt ning Eesti kui turismisihtkoha tutvustamisel märgilise tähtsusega.

Turismiturundus. Välisurgude reisikorraldajate tootevalikus suurendame Eesti kui sihtkoha müüki. Müügiarendust korraldame kuue välisuru agentuuri vahendusel ning kommunikatsiooni- ja suhtekorraldustegevust neljal peamisel sihtturul.

E-residentsus. 2024. aastal planeerime kasvatada majanduslikku mõju 72 mln euroni vastavalt kasvustrateegia eesmärkidele ja suurendada e-residentide määrat, kes on loonud ettevõtte, 40%-ni aastaks 2025. Leiame turgudel uusi kliendisegmente (UK, Hispaania, Saksamaa ja Ukraina), laiendame väljastuskohtade arvu, võtame esimesel võimalusel kasutusele SMIT-iga koostöös arendatud taotlemise kaugtuvastuse ning otsime võimalusi, et e-resident saaks ettevõtte luua enne digitaalse ID-vahendi lõplikku kättesaamist.

E-Eesti esitluskeskus. Eesti tehnoloogialahenduste ekspordi suunal on 2024. aasta tegevused järgmised: töötada välja Eesti tehnosektori ettevõtetele mõeldud müügi- ja esinemiskoolituse formaat, parendada Eesti ettevõtetele saadava tagasiside süsteemi ja saavutada äriprogrammide eesmärged proaktiivse müügi ja võrgustikutööga. E-Eesti maine edendamiseks plaanime luua Eesti riigi ja IT-sektori vajadustest lähtuva turundus- ja kommunikatsiooniplaani, juurutada uued e-Eesti narratiivid ning arendada e-Eesti kõneisikute võrgustikku. Kuna e-Eesti mainekujundus on üks riigibrändi osa, siis teeme dubleerimise vältimiseks tihedat koostööd riigiturunduse osakonnaga.

Välisalentide kaasamine. Meie eesmärk on hoida edaspidigi Eestit globaalses võidujooksus talentidele konkurentsivõimelisena, hoida ja kasvatada Eesti kui hea töötamise ja elamise sihtriigi mainet rahvusvaheliste kampaaniatega ning aidata ettevõtetel olla kursis globaalsete trendidega. IKT ja tööstussektorisse välisalentide kaasamisel on vajalik erinev lähenemine. IKT sektoriga on meil pikaajalisem kogemus, kuid inseneeria sektori jaoks on olulisem töötada 2024. aastal välja väärtuspakkumine välisinseneridele, kelle vajaduste mõistmiseks tellime uuringu. Peale selle räägime kaasa regulatsioonide väljatöötamisel ja teeme strateegilist kommunikatsiooni, et olla vajalik lüli välisalentipoliitika suunamisel.

Eesti Rahvusvaheline Maja koondab kõik osalised ühte asukohta, et välisalentil oleks tugi ühest kohast saabumisel ja kohanemisel – see on oluline vahend nii tööandjale kui töötajale. Kaaslastele töö leidmise programm „Re-Invent Yourself“ on osutunud väga edukaks. Osalejate võrgustikus on juba üle 250 inimese ning üle poole neist on leidnud Eestis professionaalse väljundi. Sellega aitame talentide elukaaslasel jääda Eestisse, tööandjal leida juba Eestist kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistid ning tõsta Eesti mainet kui toetavast ja hoolivast riigist.

Elamumajandus

Elamumajanduse valdkonnas panustame kodumajapidamiste elektri- ja soojusenergia tarbimise vähendamisse, mis on üheks meie neljast strateegilisest katuseesmärgist. Valdkonna arendamisel on meie põhiülesanne pakkuda teenuseid, mis panustavad energiatõhususe suurendamisse hoonete rekonstrueerimisel ja linnaruumi korrastamisse ning tagavad kapitalile ligipääsu. Meie eesmärk on saavutada kliimaneutraalne hoonefond aastaks 2050.

ELAMUMAJANDUSE ARENDAMIST TOETAVAD STRATEEGILISED EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD

1. Parandame kvaliteetsete eluasemete kättesaadavust meie sihtrühmadele.
2. Suurendame elamufondi energiatõhusust ja üldist keskkonnasäästu ning korrastame linnaruumi.

Sihtasutuse abil elamistingimuste parandamisse või energiatõhususe suurendamisse kaasatud finantseeringud (mln eurot)

Baastase (2021)	2023	2024	2025
679	500	650	650

Sihtasutuse abil elamistingimusi parandanud inimeste arv

Baastase (2021)	2023	2024	2025
18 000	31 000	31 000	31 000

Tegutseme kompetentsikeskuse ja finantseerijana, olles hoonete rekonstrueerimise pikaajalise strateegia elluvijaks. Teeme seda nelja liiki teenuste abil: toetused, käendused, laen ja nõustamine. Toetused on rahastatud riigieelarvest, CO₂ kvoodimüügi tulust ja struktuurivahenditest, laenu väljastame omavahenditest ja struktuurivahenditest ning käendusi laenu tagamiseks eraldatud kapitali arvelt (sihtfond). Oluline osa meie tegevusest on suunatud üldise teadlikkuse suurendamisele, hõlmates nii nõustamist, koolitusi, uuringuid, analüüse kui ka rahvusvahelist koostööd.

Oma eesmärkide saavutamiseks pakume pikaajalisi ja stabiilseid finantseerimislahendusi erinevate hoonetüüpide rekonstrueerimiseks, arvestades meetmete väljatöötamisel ja rakendamisel kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete ning regionaalse mõõtmega. Toetame digilahendusi erinevate hoonetüüpide omanikele, et aidata teha rekonstrueerimisotsuseid. Aitame suurendada rekonstrueerimise osakaalu neis piirkondades, kus aktiivsus on väike ja nõustada rekonstrueerimise vallas kõiki sihtgrupe. Samuti kasvatame turuosaliste kompetentsi, pakkudes koolitusi ja infovahetust. Tutvustame uusi meetmeid, et võtta kasutusele parimad ehitustehnoloogilised lahendused.

Eesmärkide elluviimisel teeme koostööd valdkonnas tegutsevate ettevõtjate, institutsioonide, huvigruppide, siseriiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

2024. AASTA PEAMISED TEGEVUSED

Finantsteenuste pakkumisel on meil 2024. aastal ennekõike kaks eesmärki. Esiteks esitada Euroopa Komisjonile eranditaotlus ning jõuda läbirääkimistega tingimuseni, mille kohaselt võib maapiirkonda eluaseme soetamisel olla meie pakutava käenduse määr kõrgem kui üldiselt garantiidele lubatav 80%. Teine eesmärk on võtta elamuinvesteeringute fondis kasutusele struktuurivahendid.

Teadlikkuse suurendamisel jätkame koostööd maakondlike arenduskeskusega, kelle kaudu toimub korteriühistute nõustamine, ning osaleme üle-eestilises projektis Build-Est.

Tehniliste konsultantide institutsioon on plaanis muuta kutseliseks tegevuseks – teeme selles vallas koostööd Kutsekojaga.

Finantseerimisel on meie eesmärk väljastada 2024. aastal finantsvahendeid kogusummas 45,4 mln eurot.

Eluasemelaenu käendus. Eluasemelaenu käendust pakume konkreetsetele sihtgruppidele – noored pered ja spetsialistid, kaitseväe veteranid, sundüürnikud, uute sihtgruppidega ka lasterikkad pered ja maapiirkonnas eluaseme soetajad või rekonstrueerijad. Tagatis on 24% tagatisvara väärtusest (v.a viimati nimetatud uued teenused, mille puhul on määrad vastavalt 40% ja 80% ning summad 50 000 ja 80 000), maksimaalselt 20 000 eurot (energiatõhusa eluaseme laenukäendus 50 000 eurot). Teenuse mahtude eesmärk on 2024. aastal 27,7 mln eurot, mõju turule 360 mln eurot.

Korterelamu laenukäendus. Meie väljastatav korterelamu laenukäendus on mõeldud korteriühistutele, kelle maksevõimekus on väiksem ennekõike korterite väiksema arvu, ebasoodsa asukoha või liikmetest võlgnike tõttu. Käenduse määr on 80% laenu põhiosast. Teenuse mahu osas on 2024. aastal eesmärk 7,7 mln eurot, mõju turule 17 mln eurot.

Korterelamu renoveerimislaen. Pakutav korterelamu renoveerimislaen on mõeldud neile ühistutele, kes on saanud pangast renoveerimislaenu taotlusele eitava vastuse või pakkumise, mille tingimused on ebamõistlikud (nt väga lühike tähtaeg, tavapärasest kõrgem intress). Laenu abil on võimalik rahastada renoveerimistöid ja kombineerida laenu pakutava rekonstrueerimistoetusega. Teenuse mahu osas on 2024. aastal eesmärk 10 mln eurot, mõju turule 17 mln eurot.

Toetused. 2024. aastal eraldame ja väljastame eraisikutele, korteriühistutele ja kohalikele omavalitsustele seitset toetust. Sealjuures eraldame korterelamute rekonstrueerimiseks 160 mln, väikeelamute rekonstrueerimiseks 8 mln, eraisikutele kohtkütte uuendamiseks 18 mln, lasterikaste perede kodutoetuseks 2,6 mln ning kohalikele omavalitsustele kasutusest välja langenud hoonete lammutamiseks 0,5 mln eurot. Sel aastal hakatakse ehitama 5 mln eurose rahastuse saanud kohalike omavalitsuste üürielamuid ning lõpule jõuab tehaselise rekonstrueerimise katseprojekt. Toetuste kogusumma on ligikaudu 190 mln eurot, mille abil suuname turule 421 mln eurot.

Organisatsiooni arendamine

ORGANISATSIOONI ARENDAMIST TOETAVAD STRATEEGILISED EESMÄRGID JA MÕÕDIKUD

- + Arendame ühtset kliendiorganisatsiooni, et pakkuda kõiki meie teenuseid mugavalt ühe kontakti kaudu.
- + Muutume paindlikumaks ja vähendame oma teenustega seotud bürokraatiat, nii et taotlemiseks kuluv aeg on proportsionaalne teenuste maksumusega.

Väliskliendi rahulolu ühendorganisatsiooni teenuste ja teenindusega

Baastase (2021)	2023	2024	2025
-	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 4,0

Töötajate rahulolu

Baastase (2021)	2023	2024	2025
3,87	≥ 3,9	≥ 3,9	≥ 3,9

Töötajate pühendumus

Baastase (2021)	2023	2024	2025
56%	55%	55%	55%

2024. aasta peamised fookused on:

- + pakkuda ettevõtetele kliendihaldust, et luua põhikontakt, kelle poole pöördudes on tagatud terviklik info ja sujuv kliendikogemus;
- + töötada välja kvaliteedi- ja innovatsioonijuhtimise raamistikud ja need rakendada, sh võimendada AI kasutust;
- + parandada teenuste kvaliteeti ja arendada teenuste portfelli, seostada teenused reaalses majanduslikes tulemuste ja kliendikogemusega, sh ühtlustada meetodiliselt tagasisideküsitlused ja arendada põhitegevuste mõjuhindangute meetodikat;
- + juhtida ühtselt TAIE fookusvaldkondi (digi, energeetika, tervishoid, ressursside väärindamine) ja kestlikkust;
- + rakendada tegevuspõhise kuluarvestuse mudelit;
- + arendada tööandja brändingut, personalijuhtimist ja töötajaskonda;
- + suurendada kommunikatsiooni ja teadlikkust meie teenustest, arendada kliendisõbralikku veebi;
- + ühtlustada riigi disainisüsteemi koostöös Riigikantseleiga, et kõikides valitsusasutustes hakataks kasutama Eesti brändi visuaalset keelt;
- + teha investeeringuid IT baastaristu uuendamiseks ja ajakohastamiseks, et tagada infosüsteemide stabiilne töö ja kiire andmeside;
- + arendada käendusteenuste menetlustarkvara, et lihtsustada iseteeninduse vaates pangatöötajate taotluste täitmist ja esitamist; alustame laenuteenuste protsessi toetamiseks tarkvara detailanalüüsiga ning tehnilise arhitektuuri väljatöötamisega;
- + viia lõpule dokumendihalduse platvormil e-archiivi arendus;
- + suurendada teadlikkust organisatsiooni andmekaitse ja pettusevastase tegevuse vallas ning määratleda riskikohtade ennetustegevused;
- + juurutada Eesti infoturbe standard (E-ITS).

KESTLIKKUSE EDENDAMINE

Oleme targalt toimiv ja väljakutseid võimalustena nägev organisatsioon, kes ei piirdu kestliku mõtteviisiga üksikisiku tasandil, vaid on võtnud südameasjaks terviktegutsemise ja enesearengu. Jälgime hoolega oma keskkonnamõju ja püüame vähendada oma CO₂ jalajälge. Selleks oleme läinud Tallinna kontoriga täielikult üle roheenergiale ja planeerime sama teha ka Tartu ja Pärnu kontoriga. Juurutame ressursside säästliku kasutamise ja keskkonnasõbralikku tehnoloogia rakendamise põhimõtteid ning suurendame töötajate teadlikkust kestlikkuse ja jätkusuutlikkuse vallas. Peale selle panustame kogukonna arengusse, edendades sotsiaalset vastutust ja jätkusuutlikke tavasid, korraldades riiete kogumise, vereannetamise ja digiprügi kampaaniaid.

Arvestame kestlikke põhimõtteid ka teenuste tellimisel, arendamisel ja rakendamisel. Seda kõike teeme ühendasutuse ESG poliitikat järgides, korraldame üritusi nii, et jälgime rohkem keskkonnamõju, ringmajanduse ja vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid – näiteks pakume üritustel taimetoitu või korraldame üritusi asukohas, kuhu on hea ligipääs ühistranspordiga.